

พันธุ์สัตว์พระราชทาน

แพะพันธุ์แบล็คเบงกอล

Black Bengal Goat

กรมปศุสัตว์

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

คำนำ

รัฐบาลสาธารณรัฐประชาชนบังกลาเทศได้น้อมเกล้าฯ ถวายแพะพันธุ์แบล็คเบงกอล (Black Bengal Goat) แต่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เพื่อเป็นของขวัญเนื่องในวโรกาสที่ทรงเจริญพระชนมายุ ๕๐ พรรษา และเป็นการแสดงออกซึ่งมิตรภาพ และความร่วมมือในการพัฒนาอย่างยั่งยืนของทั้งสองประเทศ ในการนี้มีพระราชกระแสรับสั่งให้กรมปศุสัตว์ ดำเนินการนำแพะเข้าราชอาณาจักรไทย และนำไปเลี้ยงขยายพันธุ์ส่งเสริมสู่เกษตรกร

กรมปศุสัตว์จัดทำเอกสารฉบับนี้เพื่อเผยแพร่พระมหากรุณาธิคุณของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่มีต่อเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ และต่อประเทศชาติที่ทรงเป็นผู้เชื่อมสายสัมพันธ์อันดียิ่งระหว่างประเทศไทยกับสาธารณรัฐประชาชนบังกลาเทศ

กองงานพระราชดำริและกิจกรรมพิเศษ กรมปศุสัตว์

มีนาคม ๒๕๖๑

สารบัญ

	หน้า
ประวัติความเป็นมา	๑
ลักษณะประจำพันธุ์แพะแบล็คเบงกอล	๕
การจัดการเลี้ยงดูและสุขภาพสัตว์	๗
การขยายพันธุ์แพะแบล็คเบงกอล	๑๕
โครงการเลี้ยงแพะพันธุ์แบล็คเบงกอลในพื้นที่โครงการพัฒนาออยตุง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเชียงราย	๑๙
โครงการพัฒนาที่ดินมูลนิธิชัยพัฒนาบ้านดงพระพร (ศูนย์ผลิตและกระจายพันธุ์สัตว์) อ.เวียงป่าเป้า จ.เชียงราย	๒๐

ภาคผนวก

ตารางที่ ๑ เปรียบเทียบข้อมูลการเติบโตของแพะแบล็คเบงกอลกับแพะพันธุ์อื่นๆ	๑
ตารางที่ ๒ เปรียบเทียบขนาดน้ำหนักตัวเมื่อโตเต็มที่ของแพะแบล็คเบงกอล ๒ สายพันธุ์	๒
ตารางที่ ๓ สมรรถภาพการผลิต การสืบพันธุ์ และการเจริญเติบโตของแพะแบล็คเบงกอลใน ประเทศไทย	๒

แพะพันธุ์แบล็คเบงกอล

Black Bengal Goat

ประวัติความเป็นมา

รัฐบาลสาธารณรัฐประชาชนบังกลาเทศได้นำมกลำๆ ถวายแพะพันธุ์แบล็คเบงกอล (Black Bengal Goat) แต่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เนื่องในโอกาสที่ทรงเจริญพระชนมายุครบ ๕๐ พรรษา และเป็นการแสดงออกซึ่งมิตรภาพ และความร่วมมือในการพัฒนาอย่างยั่งยืนของทั้งสองประเทศ ในการนี้มีพระราชกระแสรับสั่งให้กรมปศุสัตว์ดำเนินการนำแพะเข้าราชอาณาจักรไทย จำนวน ๔ ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๔๘ จำนวน ๒ ตัว พ่อพันธุ์ ๑ ตัว แม่พันธุ์ ๑ ตัว

พ่อพันธุ์หมายเลข ๔๔๒

แม่พันธุ์หมายเลข ๑๓๐๒

ลูกแพะ

แพะรุ่นสาว

ครั้งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๙ แม่พันธุ์จำนวน ๑๐ ตัว

สภาพการเลี้ยงดู ณ ศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์นครราชสีมา

ครั้งที่ ๓ เมื่อวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๕๓ จำนวน ๓ ตัว พ่อพันธุ์ ๑ ตัว แม่พันธุ์ ๒ ตัว

นำไปเลี้ยงดูที่ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์เชียงราย หรือศูนย์วิจัยและพัฒนาการปศุสัตว์ เขต ๕ (ชื่อเดิมขณะนั้น) และเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ส่งไปยังโครงการเลี้ยงแพะพันธุ์แบล็คเบงกอล จังหวัดเชียงราย ของมูลนิธิชัยพัฒนา ร่วมกับมูลนิธิแม่ฟ้าหลวง พ่อแม่พันธุ์และลูกแพะรวม ๑๓ ตัว

ครั้งที่ ๔ เมื่อวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๖๐ จำนวน ๑๖ ตัว พ่อพันธุ์ ๔ ตัว แม่พันธุ์ ๑๒ ตัว

สภาพการเลี้ยงดู ณ ด่านกักกันสัตว์ชัยนาท จังหวัดชัยนาท

๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๐ ส่งโครงการเลี้ยงแพะแปดสีเบงกอล จ.เชียงราย

รวม ๒๑ ตัว พ่อ ๔ แม่ ๑๒ ลูกเพศผู้ ๓ ตัว เพศเมีย ๒ ตัว

ลักษณะประจำพันธุ์ แพะแบล็คเบงกอล

ลักษณะทั่วไป

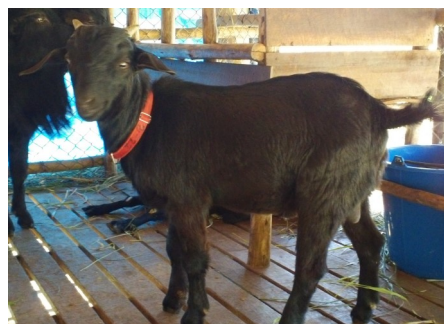
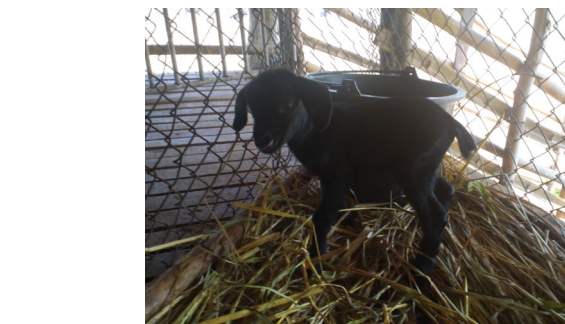
มีขนสีดำหรือสีน้ำตาล แต่อาจพบขนสีอื่น เช่น สีเทา สีขาวได้ มีเขาทั้งเพศผู้และเพศเมีย ใบหูมีขนาดเล็ก สั้นและตั้งชี้ไปข้างหน้า จัดเป็นแพะขนาดเล็ก สูง ๔๐-๖๐ เซนติเมตร มีความสมบูรณ์พันธุ์สูงมากบางครั้งพบว่าแพะเพศเมียในฝูงอายุ ๘-๙ เดือน ตั้งท้องแล้ว และมักให้ลูกแฝด ๒-๔ ตัว เฉลี่ย ๒ ตัวต่อครอก

ลักษณะทางเศรษฐกิจ

เป็นแพะที่ให้ลูกดก เลี้ยงง่ายทนต่อโรค เนื้อมีความละเอียดและไม่มีไขมัน หนังมีความนุ่มสามารถเลี้ยงได้ทุกสภาพพื้นที่ของประเทศไทย เหมาะสำหรับเกษตรกรรายย่อยที่ต้องการเลี้ยงแพะไว้บริโภคและจำหน่ายเป็นรายได้เสริม

รายงานการสำรวจแพะพันธุ์แบล็คเบงกอลที่แคว้นอัสสัมในประเทศอินเดียจำนวน ๒๒๐ ตัว พบว่ามีแพะสีดำสนิท ๙๖ ตัว สีขาวทั้งตัว ๕๑ ตัว สีน้ำตาล ๑๑ ตัว สีขาวปนดำ ๔๕ ตัว และสีน้ำตาลปนดำ ๑๗ ตัว ขนสั้นเป็นเงา สันจมูกเป็นเส้นตรงมีเขาทั้งเพศผู้และเพศเมีย มีขนาดเล็กถึงขนาดกลาง ความยาวลำตัว

๕.๘ - ๑๑.๕ เซนติเมตร เฉลี่ย ๖.๔ เซนติเมตร ใบหูสั้นขนาด ๑๑.๕ - ๑๔.๑ เซนติเมตร เฉลี่ย ๑๓.๘ เซนติเมตร พบเคราแพะทั้งในเพศผู้และเพศเมีย แพะแบล็คเบงกอลให้เปอร์เซ็นต์ซาก ๔๕.๗% ผลผลิตน้ำนม ๕๘.๑±๔.๖๔ กิโลกรัม ต่อระยะการให้นม ๑๑๘.๙±๙.๕๘ วัน หนังแพะแบล็คเบงกอลมีคุณภาพดีเลิศและมีมูลค่าสูง

ลักษณะซากแพะแบล็คเบงกอล

ตารางที่ ๑ ลักษณะซากแพะแบล็คเบงกอล พื้นเมือง และลูกผสมนุเบียน

ส่วนประกอบซาก	เบงกอล	พื้นเมือง	ลูกผสมนุเบียน
เนื้อแดง (%)	๗๕.๘๘	๗๑.๑๙	๖๘.๙๖
กระดูก (%)	๑๙.๖๑	๒๐.๖๒	๑๙.๓
ไขมัน (%)	๔.๕๑	๔.๘๓	๓.๒๓
เปอร์เซ็นต์ซาก (%)	๕๒.๘๘	๔๕.๔๕	๕๒.๔๘

หนังแพะแบล็คเบงกอล

หนังแพะแบล็คเบงกอล เป็นสินค้าส่งออกที่ทำเงินเข้าประเทศอินเดีย บังกลาเทศ ปากีสถาน มีราคาสูงเป็นที่ต้องการของตลาด

ข้อดีของหนังแพะเมื่อเทียบกับหนังสัตว์อื่นๆ คือ มีเส้นใยแน่น มีไขมันน้อย เส้นขนของแพะจะเอียงแทรกตามเส้นใยที่สานกันแน่นใกล้หนังชั้นนอกที่เรียกว่า grain ขนของแพะเรียงตัวกันเป็นรูปโค้ง

แพะพันธุ์ต่างๆ มีลักษณะของหนังไม่เหมือนกัน แพะพันธุ์เนื้อให้หนังที่แน่นกว่าแพะนม หรือแพะขน ซึ่งหนังจะหลวมกว่า อายุก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ลักษณะหนังต่างกันไป หนังของลูกแพะจะมีขนาดเล็กและบาง มีโครงสร้างเส้นใยละเอียด มีรอยขีดข่วนมากกว่า เพศมีผลต่อความหนาของหนังและการงอกของขน นอกจากนี้ การเลี้ยงดูอาหาร อากาศ พยาธิภายนอก ล้วนแต่มีผลต่อลักษณะของหนังทั้งสิ้น

ราคาของหนังแพะขึ้นอยู่กับขนาดพื้นที่ ความหนา โครงสร้าง และการสานของเยื่อเส้นใย (grain) ขนาดพื้นที่ของแผ่นหนังขึ้นอยู่กับขนาดของตัวสัตว์ และวิธีการฆ่า วิธีการฆ่าที่ถูกต้องทำให้แผ่นหนังเสียหายน้อย และสามารถนำหนังไปใช้ได้ทั้งผืน การปล่อยให้เลือดไหลออกจากร่างกายตามกระบวนการฆ่าสัตว์ นอกจากจะมีความสำคัญต่อคุณภาพเนื้อแล้วยังมีผลกระทบต่อคุณภาพหนังด้วย การถลกหนังอย่างถูกวิธีช่วยให้ได้หนังผืนใหญ่

การจัดการเลี้ยงดูและสุขภาพสัตว์

แพะแบล็คเบงกอล เป็นสัตว์ที่เลี้ยงง่ายมาก ทนต่อโรคและเจริญเติบโตได้ในทุกสภาพแวดล้อมของประเทศไทย เลี้ยงได้ทั้งแบบปล่อยตามธรรมชาติ ชังคอก หรือกึ่งชังกึ่งปล่อย

โรงเรือน

แพะชอบพื้นที่สะอาดและแห้ง โรงเรือนควรมีพื้นสูง จะช่วยลดปัญหาความชื้นและกลิ่นแอมโมเนียจากมูลแพะ และป้องกันน้ำท่วม ต้องการพื้นที่ภายในโรงเรือนประมาณ ๑-๑.๕ ตร.ม.ต่อตัว มีที่กินน้ำและรางอาหารเพียงพอกับจำนวนแพะ

การจัดการเลี้ยงดู

ตามปกติหากมีจำนวนแพะไม่มากเกษตรกรสามารถเลี้ยงรวมกันได้ หากจำนวนแพะมากขึ้น ควรแยกคอกแม่ตั้งท้องเลี้ยงลูก พ่อพันธุ์ และแพะรุ่น เพื่อป้องกันการแท้ง และแพะเพศผู้ต่อสู้กัน

อาหารแพะแบล็คเบงกอล

แพะแบล็คเบงกอลสามารถกินหญ้าสด หญ้าแห้ง ใบไม้ จัดให้กินได้เต็มที่ หากเสริมอาหารข้นทำเอง หรือธัญพืชบ้าง และเสริมแร่ธาตุก้อน จะทำให้แพะมีสุขภาพสมบูรณ์แข็งแรง ให้นมสำหรับเลี้ยงลูกมากขึ้น

การควบคุมป้องกันโรค

ป้องกันโรคปากและเท้าเปื่อย ปีละ ๒ ครั้ง ถ่ายพยาธิปีละ ๔-๖ ครั้ง ลูกคลอดใหม่ฉีดธาตุเหล็กตัวละ ๑ ซีซี การตรวจโรคแพะประจำปี ได้แก่ โรค布鲁เซลเลสิส (Brucellosis) โรคเมลลอยด์ (Meliodosis) และโรค CAE (Caprine Arthritis Encephalitis) ปีละ ๒ ครั้ง ห่างกัน ๖ เดือน

การบันทึกข้อมูลการเจริญเติบโตและดูแลสุขภาพแพะแบล็คเบงกอล

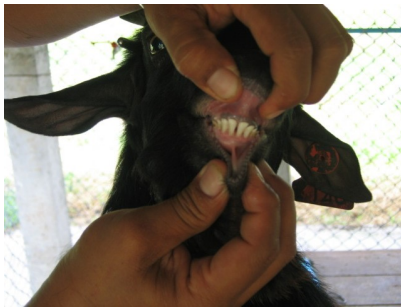
วัดความสูงและวัดความกว้างรอบอก

วัดความสูงและความยาวลำตัว

ตรวจอายุ สุขภาพฟัน แต่งเกีบ นีดวัคซีนและถ่ายพยาธิ

ชั่งน้ำหนักรายตัว

แพะแบล็คเบงกอล ณ ศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์มหาวิทยาลัยรามคำแหงเมือง จังหวัดมหาสารคาม

แพะแบล็คเบงกอลพันธุ์แท้ และพันธุ์ลูกผสมพื้นเมือง เลี้ยงแบบกึ่งซังกึ่งปล่อย

แพะแบล็คเบงกอล ณ ศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์ตรัง อำเภอย้ายยอด จังหวัดตรัง

สภาพการเลี้ยงดูกึ่งขังกึ่งปล่อย มีการจัดการแปลงหญ้า

แพะแบล็คเบงกอล ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดนราธิวาส

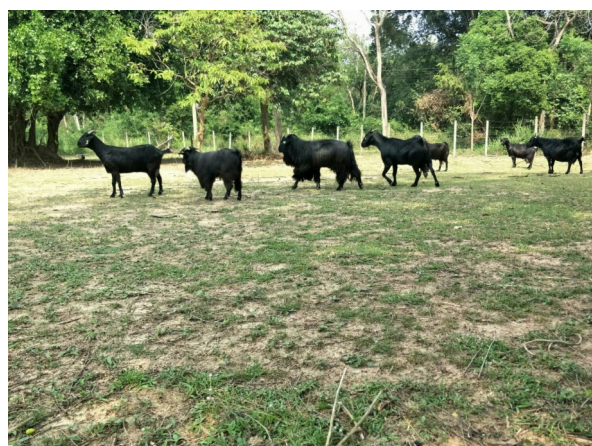
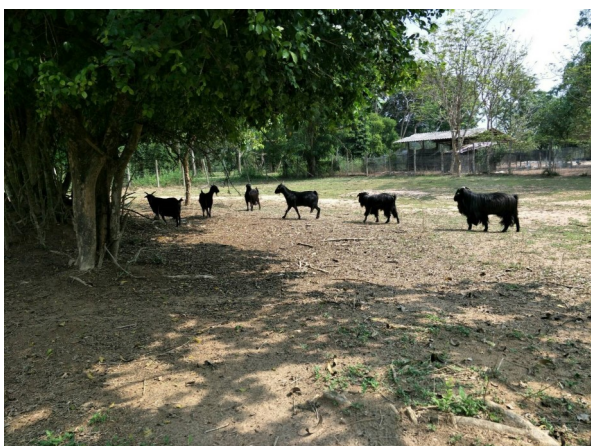
แพะแบล็คเบงกอล ณ โครงการศูนย์เรียนรู้ทางการเกษตรเขากระปุก อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี

แพะแบล็คเบงกอล ณ ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์อำนาจเจริญ

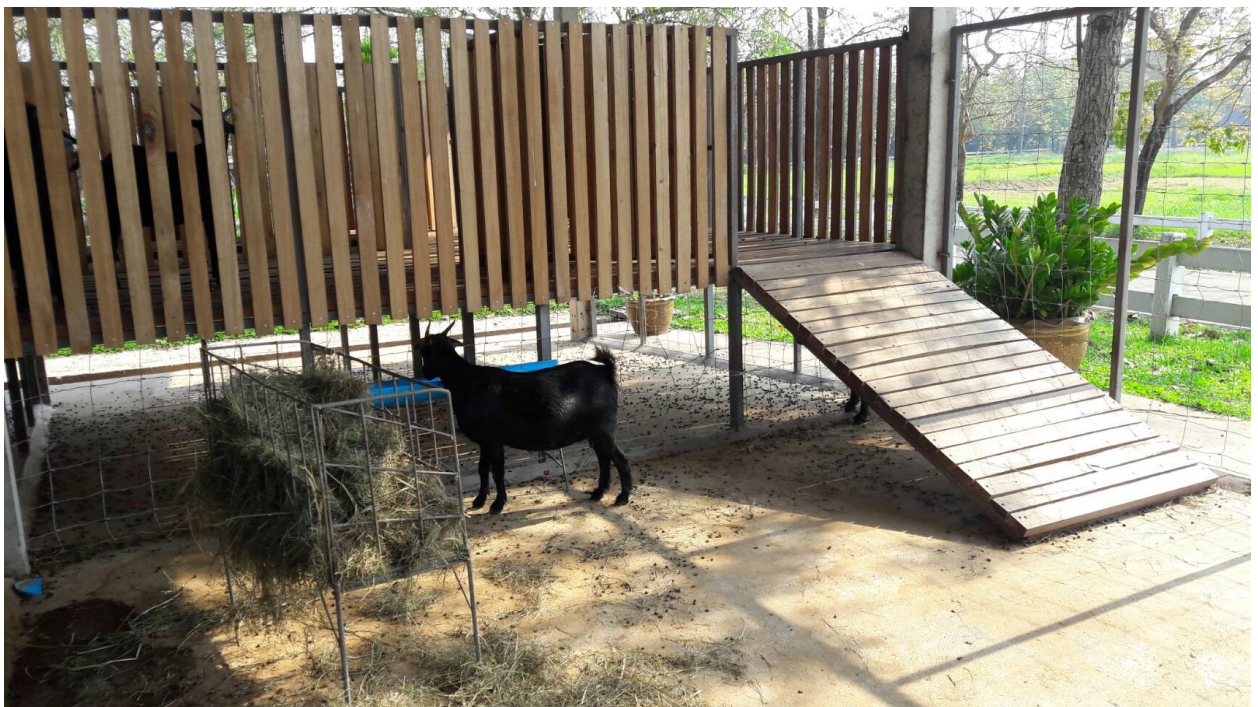
แพะแบล็คเบงกอล ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดฉะเชิงเทรา

เมื่อวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๘ รับการสนับสนุนแพะแบล็คเบงกอลจากศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์
มหาสารคาม จำนวน ๒ ตัว เพศผู้ ๑ ตัว เพศเมีย ๑ ตัว เพื่อสาธิตการเลี้ยงแพะ ให้ประชาชนทั่วไปได้ศึกษา
เรียนรู้และนำไปปฏิบัติ

แพะแบล็คเบงกอล ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดสกลนคร

เมื่อวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๐ รับการสนับสนุนแพะแบล็คเบงกอลจากศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์
มหาสารคาม จำนวน ๕ ตัว พ่อพันธุ์แท้ ๑ ตัว แม่พันธุ์ลูกผสมพื้นเมือง ๔ ตัว เพื่อศึกษาค้นคว้า และพัฒนาระบบ
การเลี้ยง การจัดการอย่างครบวงจร สอดคล้องกับภูมิสังคมของเกษตรกรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ให้เกษตรกร
เข้ามาศึกษาดูงาน

แพะแบล็คเบงกอล ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเชียงใหม่

เมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ รับการสนับสนุนแพะพันธุ์แบล็คเบงกอล จำนวน ๑๒ ตัว เพศผู้ ๑ ตัว เพศเมีย ๑๐ ตัว จากโครงการเลี้ยงแพะแบล็คเบงกอล จังหวัดเชียงราย มูลนิธิชัยพัฒนา เพื่อสนองพระราชดำริ เกี่ยวกับการศึกษา ทดลอง วิจัย ตลอดจนการสาธิตเกี่ยวกับปศุสัตว์ ให้ประชาชนทั่วไปได้ศึกษาเรียนรู้และนำไป ปฏิบัติ

การขยายพันธุ์แพะแบล็คเบงกอล

กรมปศุสัตว์ได้ขยายพันธุ์และกระจายพันธุ์แพะแบล็คเบงกอล ไปยังหน่วยงานในสังกัด หน่วยงานอื่นและเกษตรกรที่ขอพระราชทานพันธุ์แพะ ดังนี้

เลี้ยงขยายพันธุ์ในหน่วยงานกรมปศุสัตว์

ที่	หน่วยงาน	จำนวนแพะ ณ เดือน มิถุนายน ๒๕๖๑					อื่นๆ
		พ่อพันธุ์	แม่พันธุ์	ขนาดอื่นๆ	พันธุ์ลูกผสม	รวม	
๑	ศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์ มหาสารคาม	๓	๒๑	๑๗	๒๗๒	๓๑๓	
๒	ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์ อำนาจเจริญ	๒	-	-	๔๐	๔๒	
๓	งานปศุสัตว์ศูนย์ศึกษาการพัฒนา เขาหินซ้อนอันเนื่องมาจาก พระราชดำริ จังหวัดฉะเชิงเทรา	๒	๔	๓	-	๙	
๔	ศูนย์เรียนรู้ทางการเกษตร เขากระปุก จังหวัดเพชรบุรี	๑	๘	-	-	๙	
๕	งานปศุสัตว์ศูนย์ศึกษาการพัฒนา ภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดสกลนคร	๑	-	-	๔	๕	
๖	งานปศุสัตว์ศูนย์ศึกษาการพัฒนา ห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจาก พระราชดำริ จังหวัดเชียงใหม่	๒	๑๐	-	-	๑๒	
๗	งานปศุสัตว์ศูนย์ศึกษาการพัฒนา พิบูลทองอันเนื่องมาจาก พระราชดำริ จังหวัดนราธิวาส	๔	๑๔	๑๖	-	๓๔	
๘	ศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์ตรัง	๑	๗	๑๘	๔	๓๐	
๙	ศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์ นราธิวาส	๔	๑๔	๖	๓๗	๖๑	
๑๐	ศูนย์วิจัยและพัฒนา เทคโนโลยีชีวภาพการย้ายฝากตัว อ่อนและเซลล์สืบพันธุ์สัตว์ จังหวัดนครราชสีมา	๑	-	-	-	๑	น้ำเชื้อ ๘๗๓ โด๊ส แจกจ่ายแล้ว ๑๑๒ โด๊ส
	รวมทั้งหมด	๒๑	๗๘	๖๐	๓๕๗	๕๑๖	

มีลูกผสมจำนวนมากเนื่องจากมีพ่อพันธุ์เพียง ๑ ตัว เพื่อป้องกันเลือดชิดภายในฝูง จึงผสมข้ามสายพันธุ์
เพิ่มจำนวนสัตว์ภายในฝูง

ศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์มหาสารคาม มอบให้หน่วยงานอื่นและโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ที่	ชื่อหน่วยงาน/ชื่อเกษตรกร	วันที่ส่งมอบ	พันธุ์แท้		ลูกผสมแบล็คเบงกอล		รวม
			เพศผู้	เพศเมีย	เพศผู้	เพศเมีย	
๑	ศูนย์วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีชีวภาพ การย้ายฝากตัวอ่อนและเซลล์ สืบพันธุ์สัตว์ จังหวัดนครราชสีมา	๒๗ ก.พ. ๕๖	๑	-	-	-	๑
๒	ศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์สกลนคร	๒๖ มี.ค. ๕๖	๒	๘	-	-	๑๐
๓	ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์ อำนาจเจริญ	๑๘ ก.พ. ๕๘	๒	-	-	๒๐	๒๒
๔	งานปศุสัตว์ศูนย์ศึกษาการพัฒนา เขาค้ออันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดฉะเชิงเทรา	๕ ส.ค. ๕๘	๑	๑	-	-	๒
๕	ศูนย์วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์ มหาสารคาม	๓ มี.ค. ๕๙	๑	๑		๘	๑๐
๖	โรงเรียนทหารการสัตว์ กรมการสัตว์ ทหารบก จังหวัดนครนายก	๑๕ ก.ค. ๕๙	๑	๒	-	-	๓
๗	มูลนิธิชัยพัฒนา (มอบครูบาสุทธินันท์ ปรัชญพฤทธิ์) บ้านปากช่อง ตำบลสนามชัย อำเภอเสตึก จังหวัดบุรีรัมย์	๒๐ ส.ค. ๕๙	๑	-	-	๑	๒
๘	สำนักพัฒนาพันธุ์สัตว์ กรมปศุสัตว์	๑๓ มี.ค. ๖๐	-	-	๑	๓	๔
๙	ด่านกักกันสัตว์มุกดาหาร	๒๕ เม.ย. ๖๐	๕	๓	๔	๙	๒๑
๑๐	งานปศุสัตว์ศูนย์ศึกษาการพัฒนา ภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดสกลนคร	๑๕ พ.ค. ๖๐	๑	-	-	๔	๕
๑๑	ศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์นราธิวาส	๒๐ ก.ค. ๖๐	๔	๑๖	-	-	๒๐
๑๒	งานปศุสัตว์ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทอง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัด นราธิวาส	๒๐ ก.ค. ๖๐	๔	-	-	-	๔
๑๓	ค่ายสมเด็จพระเอกาทศรถ กองบัญชาการ ช่วยรบที่ ๓ จังหวัดพิษณุโลก	๖ ต.ค. ๖๐	-	๑๐	-	-	๑๐
	รวมทั้งหมด		๒๓	๔๑	๕	๔๕	๑๑๔

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดนราธิวาส
มอบให้หน่วยงานอื่นและโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ที่	ชื่อหน่วยงาน/ชื่อเกษตรกร	วันที่ส่งมอบ	พันธุ์แท้		ลูกผสมแบล็คเบงกอล		รวม
			เพศผู้	เพศเมีย	เพศผู้	เพศเมีย	
๑	วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนราธิวาส	๑๙ ก.พ. ๕๒	๑	-	-	-	๑
๒	ศูนย์เรียนรู้ทางการเกษตร เขากะปุก อ.ท่ายาง จ.เพชรบุรี	๒๗ ม.ค. ๕๔	๒	๔	-	-	๖
๓	นายเจ๊ะดามา เจ๊ะมาซอ	๒๔ ก.พ. ๕๗	๑	๒			๓
๔	นายแวอูมา แวสะแลแม	๒๔ ก.พ. ๕๗	๑	๑	-	๑	๓
๕	นายวาเฮง คีอระ	๒๔ ก.พ. ๕๗	๑	๑	-	๑	๓
๖	นางกามาลอ กอซู	๒๔ ก.พ. ๕๗	๑	๒	-	-	๓
๗	นางมีเนาะ มะเซ็ง	๒๔ ก.พ. ๕๗	๑	๑	-	๑	๓
๘	นายประพจน์ ทองคุปต์	๒๔ ก.พ. ๕๗	๑	๒	-	-	๓
๙	นายจิรพันธ์ พุนเทพ	๒๔ ก.พ. ๕๗	๑	๒	-	-	๓
๑๐	นายสุเต็ง กุดส	๒๔ ก.พ. ๕๗	๑	๒	-	-	๓
๑๑	นางฮายดี หะยือาแว	๒๔ ก.พ. ๕๗	๑	๑	-	๑	๓
๑๒	น.ส.รอมือละห์ มะเซ็ง	๒๔ ก.พ. ๕๗	๒	๒			๔
๑๓	นางฮาสีอนะห์ บินฮายือาแว	๒๔ ก.พ. ๕๗	๑	-	-	๒	๓
๑๔	นางนูรียา หะยือาแว	๒๔ ก.พ. ๕๗	๑	๒	-	-	๓
๑๕	นางนูรียะ บุกุ	๒๓ ต.ค. ๕๗	๑	-	-	๒	๓
๑๖	นายมูหามัดตอเฮ หะยือาแว	๒๓ ก.ย. ๕๗	๑	๑	-	๑	๓
๑๗	นายมาหาดี เจะหะ	๒๓ ก.ย. ๕๗	๑	-	๑	๒	๔
๑๘	นายสาและ ประสิทธิ์ชัยวุฒิ	๒๓ ก.ย. ๕๗	๑	๒	-	-	๓
๑๙	นายประสิทธิ์ บุรณพาส	๒๓ ก.ย. ๕๗	๑	๒	-	-	๓
๒๐	นายมะรอมือลี มานู	๑๙ ก.ย. ๖๐	๑	-	-	-	๑
๒๑	นายอารัญ เจ๊ะมะ	๑๙ ก.ย. ๖๐	๑	-	-	-	๑
๒๒	นายมาหะมะนูรี มามู	๑๙ ก.ย. ๖๐	๑	-	-	-	๑
๒๓	นางมีเนาะ สะมะแอ	๑๙ ก.ย. ๖๐	๑	-	-	-	๑
๒๔	ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์นราธิวาส	๑๙ ก.ย. ๖๐	๑	-	-	-	๑
	รวมทั้งหมด		๒๖	๒๗	๑	๑๑	๖๕

ศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์ตรัง มอบให้หน่วยงานอื่นและโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ที่	ชื่อหน่วยงาน/ชื่อเกษตรกร	วันที่ส่งมอบ	พันธุ์แท้		ลูกผสมแบล็คเบงกอล		รวม
			เพศผู้	เพศเมีย	เพศผู้	เพศเมีย	
๑	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดเพชรบุรี	๒๐ เม.ย. ๕๘	๑	๑	-	-	๒
๒	ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์ นครศรีธรรมราช	๒๑ ม.ค. ๕๙	๑	-	-	-	๑
๓	ศูนย์เรียนรู้ตำรวจตระเวน ชายแดนบ้านแผ่นดินเสมอ อำเภอกลองท่อม จังหวัดกระบี่	๒๕ ส.ค. ๕๙	-	-	๑	-	๑
๔	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง (เทพพนมฟาร์ม) หมู่ที่ ๑๐ ตำบล เขาพนม อำเภอเขาพนม จังหวัดกระบี่	๒๕ ส.ค. ๕๙	๔	-	-	-	๔
	รวมทั้งหมด		๖	๑	๑	-	๘

ศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์สกลนคร มอบให้สถาบันการศึกษา

ที่	ชื่อหน่วยงาน/ชื่อเกษตรกร	วันที่ส่งมอบ	พันธุ์แท้		ลูกผสมแบล็คเบงกอล		รวม
			เพศผู้	เพศเมีย	เพศผู้	เพศเมีย	
๑	สาขาวิชาสัตวศาสตร์ คณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสกลนคร	๑๔ ธ.ค. ๖๐	๒	๑	๕	๑๒	๒๐

โครงการเลี้ยงแพะพันธุ์แบล็คเบงกอลในพื้นที่โครงการพัฒนาออยตุงอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

จังหวัดเชียงราย

โครงการเลี้ยงแพะพันธุ์แบล็คเบงกอล ตั้งอยู่เลขที่ ๖ หมู่ ๖ อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย มีแพะในการดูแล จำนวน ๕๔๑ ตัว แบ่งเป็นสายพันธุ์ต่าง ๆ ดังนี้

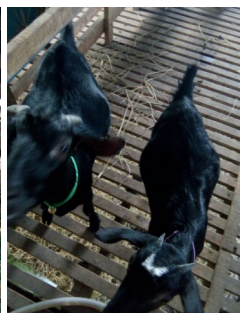
ลำดับที่	สายพันธุ์	จำนวน (ตัว)
๑	พันธุ์แบล็คเบงกอล ชูตนาเข้า* (ครั้งที่๒)	๒๖
๒	ลูกผสม ๒ สาย และ ๓ สาย**	๔๘๖
๓	พันธุ์ชาเนน	๙
๔	พันธุ์ชาเนน ผสม พันเมือง	๑๘
๕	พันธุ์บาบารี	๒
	รวม	๕๔๑

* พันธุ์แพะแบล็คเบงกอล ชูตนาเข้า ครั้งที่ ๒ จากสาธารณรัฐประชาชนบังคลาเทศ เมื่อวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๐ โดยกรมปศุสัตว์ จัดทำโครงการความร่วมมือการพัฒนาและใช้ประโยชน์แพะแบล็คเบงกอลกับมูลนิธิชัยพัฒนา ซึ่งได้ดำเนินการเก็บตัวอย่างลายพิมพ์เอ็นเอ ทั้งหมด ๒๖ ตัว และทำการรีดเก็บน้ำเชื้อจากพ่อพันธุ์ชูตนาเข้าจำนวน ๔ ตัว

พันธุ์ทั้งหมด ตามโครงการเลี้ยงแพะพันธุ์แบล็คเบงกอล ดูแลและดำเนินการจัดการภายในฝูง โดยเจ้าหน้าที่โครงการออยตุงฯ กรมปศุสัตว์จะเป็นหน่วยสนับสนุนในเรื่องการดูแลสุขภาพ

กรมปศุสัตว์ได้เข้าไปดำเนินการตามแผนประจำปี ๒๕๖๑ โดยเจาะเลือดตรวจโรคแท้งติดต่อ CAE พาราทีบี มงคล่อเทียม สุ่มตรวจจุลจากร และสุ่มเจาะเลือดตรวจพยาธิในเลือด พร้อมตรวจต่ออายุมาตรฐานฟาร์มแพะเนื้อ (GAP) ตรวจรับรองสถานกักกันสัตว์เอกชน และตรวจรับรองฟาร์มปลอดโรคแท้งติดต่อ เมื่อวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๖๑

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี พระราชทานแพะแบล็คเบงกอล จากโครงการเลี้ยงแพะพันธุ์แบล็คเบงกอล จังหวัดเชียงราย จำนวน ๒ ตัว (เพศผู้ ๑ ตัว เพศเมีย ๑ ตัว) ให้นางปภัสรสินี ย้วนบุญลิม อยู่บ้านเลขที่ ๓๓ หมู่ ๗ ตำบลตะโก อำเภอทุ่งตะโก จังหวัดชุมพร มูลนิธิชัยพัฒนาขอให้กรมปศุสัตว์เคลื่อนย้ายแพะดังกล่าว เกษตรกรได้ขยายพันธุ์แท้และพันธุ์ลูกผสม และมีความเห็นว่า แพะแบล็คเบงกอลเหมาะกับการเลี้ยงของเกษตรกรทุกพื้นที่ เพราะมีความทนทานต่อโรคและสภาพอากาศสูง ปรับตัวได้ดี ควรขยายพันธุ์แท้ให้มากเพื่อนำไปเป็นพื้นฐานการปรับปรุงสายพันธุ์ของแพะ ไม่ว่าจะเป็นแพะสายพันธุ์เนื้อหรือสายพันธุ์นม

โครงการพัฒนาที่ดินมูลนิธิชัยพัฒนาบ้านดงพระพร (ศูนย์ผลิตและกระจายพันธุ์สัตว์)

อ.เวียงป่าเป้า จ.เชียงราย

ความเป็นมา

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้พระราชทานพระราชานุมัติหลักการโครงการพัฒนาที่ดินมูลนิธิชัยพัฒนาบ้านดงพระพร (ศูนย์ผลิตและกระจายพันธุ์สัตว์) ตำบลป่าจ๋วงม อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย

มีวัตถุประสงค์

๑. เพื่อเป็นศูนย์ผลิตและกระจายพันธุ์สัตว์พระราชทาน
๒. การสาธิตและฝึกอบรมเทคโนโลยีการเลี้ยงแพะ โค และการผลิตอาหารสัตว์โดยใช้วัสดุในท้องถิ่น
๓. ศึกษาวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการเลี้ยงสัตว์ ส่งเสริมและขยายผลการเลี้ยงแพะ โคพันธุ์ดีให้แก่

เกษตรกร

การดำเนินงาน

๑. จัดทำแปลงหญ้าอาหารสัตว์พื้นที่ ๑๕๐ ไร่ (เบื้องต้น) สำหรับแพะ จำนวน ๓๐๐ ตัว และโค ๖๐ ตัว
๒. ก่อสร้างโรงเรือนและอุปกรณ์ เช่น โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ โรงเก็บพืชอาหารสัตว์ บ้านพักคนงาน รั้วคอกสัตว์ และอื่นๆ
๓. ติดตามดูแลการเลี้ยงสัตว์ ด้านสุขภาพสัตว์ และด้านอื่นๆ
๔. เป็นศูนย์สาธิตและกระจายพันธุ์แพะ และโค

งบประมาณที่กรมปศุสัตว์สนับสนุน ๒๗,๔๐๐ บาท

หน่วยงานรับผิดชอบ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดเชียงราย

กิจกรรมด้านปศุสัตว์

แพะพันธุ์แบล็คเบงกอล รับแพะพันธุ์แบล็คเบงกอล เพศผู้ จำนวน ๓๐ ตัว จากโครงการเลี้ยงแพะพันธุ์แบล็คเบงกอลในพื้นที่โครงการพัฒนาดอยตุงอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเชียงราย เมื่อวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๑ หลังจากขนย้ายแพะตาย ๑ ตัว เนื่องจากเส้นประสาทไขสันหลังได้รับความเสียหาย มีปัญหาในระบบทางเดินหายใจ ปอดอักเสบติดเชื้อ น้ำมูกไหล ได้ส่งซากแพะไปชันสูตรทางห้องปฏิบัติการ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ภาคเหนือตอนบน จังหวัดลำปาง

คอกเลี้ยงแพะเพศผู้ ๓๐ ตัว

สภาพแปลงหญ้า

ภาคผนวก

ตารางที่ ๑ เปรียบเทียบข้อมูลการเติบโตของแพะแบล็คเบงกอลกับแพะพันธุ์อื่นๆ

ผลผลิต	พันธุ์	แหล่งพันธุ์	ความสูง (ซม.)	น้ำหนักโต เต็มที่ (ก.ก.)	อื่นๆ
เนื้อ	พื้นเมืองไทย	ภูมิภาคต่างๆ ใน ประเทศไทย	๕๐ - ๖๕	๒๐ - ๓๐	แต่ละภาคอาจจะ แตกต่างกันไป
	คัทจัง (Katjang)	มาเลเซีย	๕๖ - ๖๕	๒๓	
	คัทจัง (Katjang)	อินโดนีเซีย	๕๐ - ๖๕	๓๐	
	เบงกอล (Bengal)	ปากีสถาน	๔๕ - ๓๐	๑๒ - ๑๕	
	เบงกอล (Bengal)	อินเดีย	-	๑๓ - ๒๒	
	เซาท์ไชน่า (South China)	จีน (กวางตุ้ง, ยูนนาน)	๕๐	๒๕	
	บังกลา	ชายแดนไทย-พม่า	-	๖๐	
	บัวร์ (Boer)	แอฟริกาใต้			
เนื้อ นม	อีตาว่า (Etawah)	อินโดนีเซีย	๗๐ - ๘๐	๔๐ - ๔๕	คือพันธุ์ยมนาพารีที่อยู่ใน อินโดนีเซีย
	จัมนาปารี (Jamnapari)	อินเดีย	๗๐ - ๑๐๐	๖๕ - ๗๕	มีสีหน้าโค้ง หูยาวตูป
	บีตัล (Beetal)	ปากีสถาน/อินเดีย	๘๔ - ๘๙	๔๕ - ๖๕	
	หม่าโอว (MaT'ou)	จีน	๔๕ - ๖๕	๒๙ - ๔๕	เป็นพันธุ์ให้ลูกดกมาก
เนื้อขน และ หนัง	แองโกรา (Angora)	ตุรกี	๕๖-๖๐	๒๙	ขน-เนื้อ
		แอฟริกาใต้	-	๓๖ - ๔๖	
		สหรัฐอเมริกา	-	๓๔	
	เรดโซโคโต (Red Sokoto)	ไนเจอร์	๖๒ - ๗๒	๒๓ - ๓๘	หนัง-เนื้อ
	แบล็คเบงกอล (Black Bengal)	อินเดีย	๔๐ - ๔๕	๑๒ - ๑๕	หนัง-เนื้อ
	นูเบียน(Nubian)	ซูดาน	๗๑ - ๘๐	๒๗	

ที่มา : ศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์นครราชสีมา

ตารางที่ ๒ เปรียบเทียบขนาดน้ำหนักตัวเมื่อโตเต็มที่ของแพะแบล็คเบงกอล ๒ สายพันธุ์

แพะแบล็คเบงกอล	เพศผู้	เพศเมีย
ภาคตะวันตก (แคว้น Orissa)		
น้ำหนักตัว	๓๒.๓๗±๒.๗๔(๔)	๒๐.๓๘±๐.๑๖(๕๕๔)
ความยาวลำตัว (ซม.)	๖๓.๒±๒.๑๔(๔)	๕๑.๒±๐.๑๖(๕๕๔)
ความสูงที่ขาน้ำ (ซม.)	๕๘.๓±๓.๑๖(๔)	๕๕.๔±๐.๑๘(๕๕๔)
รอบอก (ซม.)	๗๒.๐±๑.๓๕(๔)	๖๓.๒±๐.๑๖(๕๕๔)
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (แคว้น Assam)		
น้ำหนักตัว	๑๕.๓๘±๐.๕๘(๒๕)	๑๔.๒๗±๐.๒๐(๑๓๗)
ความยาวลำตัว (ซม.)	๕๓.๘±๐.๗๒(๒๕)	๕๔.๘±๐.๒๖(๑๓๗)
ความสูงที่ขาน้ำ (ซม.)	๔๙.๕±๐.๖๔(๒๕)	๔๙.๓±๐.๒๔(๑๓๗)
รอบอก (ซม.)	๕๘.๗±๐.๘๑(๒๕)	๕๙.๑±๐.๒๓(๑๓๗)

ที่มา : ศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์นครราชสีมา

ผลการศึกษาประสิทธิภาพการผลิตแพะพันธุ์แบล็คเบงกอล

กรมปศุสัตว์ ดำเนินการศึกษาวิจัย ด้านการปรับปรุงพันธุ์ การศึกษาสมรรถภาพการผลิต การสืบพันธุ์ และการเจริญเติบโต ดังรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ ๓ สมรรถภาพการผลิต การสืบพันธุ์ และการเจริญเติบโตแพะพันธุ์แบล็คเบงกอลในประเทศไทย

	เพศ (ตัว)	น้ำหนัก (กก.)	รอบอก (ซม.)	ความยาว (ซม.)	ส่วนสูง (ซม.)
เมื่อแรกเกิด	ผู้ (๒๓)	๑.๔๓	๒๔.๐๔	๒๒.๘๗	๒๔.๔๓
	เมีย (๒๗)	๑.๒๐	๒๓.๒๒	๒๒.๒๕	๒๓.๖๖
	เฉลี่ย	๑.๓๑	๒๓.๖๐	๒๒.๕๔	๒๔.๐๒
อายุ ๓ เดือน (หย่านม)	ผู้ (๒๐)	๙.๔๑	๔๓.๐๓	๔๑.๖๐	๗๓.๓๐
	เมีย (๒๔)	๘.๑๐	๔๒.๘๓	๓๙.๕๔	๔๐.๔๖
	เฉลี่ย	๘.๖๙	๔๒.๙๒	๔๐.๔๘	๕๖.๗๕
อายุ ๖ เดือน	ผู้ (๑๖)	๑๖.๒๙	๕๓.๔๔	๔๙.๕๐	๕๙.๙๔
	เมีย (๑๓)	๑๒.๗๙	๔๘.๕๘	๔๕.๐๘	๔๕.๗๗
	เฉลี่ย	๑๔.๗๒	๕๑.๒๔	๔๗.๕๒	๕๘.๐๗
อายุ ๙ เดือน	ผู้ (๑๕)	๒๑.๗๑	๕๘.๘๗	๕๓.๒๗	๕๓.๖๗
	เมีย (๗)	๑๗.๕๔	๕๓.๗๑	๔๙.๑๔	๔๙.๑๔
	เฉลี่ย	๒๐.๓๘	๕๗.๒๓	๕๑.๙๕	๕๑.๒๓

ที่มา : ศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์นครราชสีมา

